

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 56. ANUL XVI.

Sabiu, in 14/26 Iuliu 1868.

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu pnenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tr provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri strainu pe anu 12 pe 1/2 anu 6 fl. v. a. Inscratielu se platescu pentru intela ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. Cons 717—1868.

Avendu Consistoriulu archidiececesanu gr. or. din Ardelu in vedere, ca pedepsea de interd ctu e nunciata in 21 Martiu a. c. nr. cons. 326 sub care crestini greci si bulgari dela biserica cu hramulu santei Treimi din Brasiovu au caditu, — doredia acm la 4 luni de dile, si prin urmare preste vointi'a Consistoriulu — prea multu, precum si ca urmarile acestei pedepse au atinsu si alte siflet nevinovate, cari ofieza dupa radicarea interd ctulu; mai departe, fiindu ca durarea acest'a indelungata a interdictulu a satisfactu pre deplinu autoritatei si dignitatei canoaneloru, precum si vadii si ordinatiilor piloru stapinirei bisericesci, in fine avendu Consistoriulu inaintea ochiloru cuviintele Mantuitorulu: „Namu venitu in lume, ca sa judecu lumea, ci sa o mantuescu“ si ierasi: „Ma voui, dara nu j-rtifa“ — a o artu:

Ca interdictulu din 21 Martiu a. c. sub nr. Cons. 326 enunciatu, sa se radice si biserica cu hramulu „Santei Treimi“ din Brasiovu sa se deschida si sa se predea ierasi spre obsteasca intrubuniare si mangaiere sufletesca, a tuturoru crestini-loru nostri de acolo.

Sabiu, din siediua Consistoriulu archidiececesanu gr. or. tinuta in 10 Iuliu 1868.

Demetriu Racucu.

Secret. cons.

Eveneminte politice.

Sabiu in 13 Iuliu.

Deputatiunea ungaro-croata a avutu in 25 l. c. o conferinta intima. In acea conferinta s'a asternutu unu elaboratu de complanare intre Ungaria si Croatia, carele cu putne modificari s'a primitu.

„Corresp. pestana“ aduce elaboratu deputatiunei regnicolare. Dupa acelu seitiene de aferele comune: afacerile ce suntu de a se resolve dupa princip egale in tota monarchia, lista civila a Regelui si militariea, dopa aceea financiale, monetaria si bancotaria, incheierea de tratate, hancele si privilegiele, mesurile, pundi si scutulu mustreloru, in fine legislatiunea in privitiua comerciulu, montanisticea, a marinei si a schimbeloru (polite.)

Tote afacerile comune se voru desbata in dieta ungresca, unde Croatia si Slavonia va tramite 29 deputati, a caroru numeru va creste, deca se va reincorpora in a rginia mlti taria si de a l m a t i a. La spese afaceriloru comune porta Croatia, dupa puterea ei contributivuala, care fatia cu a Ungariei se afla in proportiunea: 6-44 la 93-56 pre 10 ani statoriti cu Austria, 10% din tote contributiunile pentru scopurile comune si 45% pentru ale tieriei.

In fruntea guvernulu autonomu este Banulu De regitulu, croato-slavono-dalmatinu se tine comitat lu fumanu, exceptiunandu cetatea Fiume si hlorulu ei, mai departe se tine comitatele croto-slavone, cerculu militarlu si Dalmatia. (Baronulu Rauch se va promova la rangulu de comite si se va denumi de Banu alu Croatiei.)

Preste scurtu tempu se voru aduna dietele dincolo de Laita. Inurebaru cea mai de aproape si o punu uniu, ca intru voru cehii in dieta. Acest'a continua a serba admani, cari de multe ori abia adunate, politia seu dirigatoriile politice le mprascia Omesura aspra este urmarirea preseii cu atat'a rigurositate, in-atu vedemu ca si voi cari nu suntu inimice guvernulu se vedu nevoite a striga ca pre reu se sciua organele guvernulu foslosi de puterea lor. Ba mergu cu imputarile asi-

de parte incatu asemana urmarirea preseii cu urmarirea din tempurile absolutistice.

In tempulu celu mai recente „Politik“ diuarta alu partid-i cehice, pledeza energicu pentru o aliantia constitutiunala a poloniloru cu cehii. Resultatulu celu mai de aproape alu aliantieru aru fi, ca nici uniu nici alii, sa nu te parte la dietele ce se voru deshidde catu mai curendu din colo de Laita si apoi mai departe de a impederu constitutionalismulu, dopa cum e acumu, si alu impinge la federalismu. Cum voru primi polonii ac. s'ia nu o putemu sefi, in pressa din afara partintoria poloniloru, vedemu ca cehii nu sunt spingiti, in privitiua de a pute face omulu vre-o combinatiune la putatiua unei aliantie intre aceste doue specie de slavi, pote si de aceea cu anevbia, pentrucu uniu arata simpatia, alii (poloni) antipatia catra Russia.

In lipsa de noutati mai importante despre politica din afara, s'a vedutu si diuartic'a cea mare sifita a se apuca de anecdote. Asia spuneau tote despre imp. Napoleon III. ca la ocaziunea unei preambleri in Fontainebleau si aru li esprima dorint'a, sa mora si densulu ca principele Serbiei, Mihailu. Din tote cate se dice ca a vorbitu Napoleon la acea ocaziune, s'aru vede ca imperatulu crede, ca prin o moarte sifitica francesi s'aru grupa mai inlmu impregiurulu dinastiei sefe.

Principele Napoleon a sositu in 19 Iuliu in Malta si de acolo a plecatu mai departe spre Franta.

Scupcin'a din Belgradu ce au alesu pre principele Milanu au tinutu decatu putine siediute, in sa au fostu de ajunsu spre a face multa treba, fiindu ca afara de unu insemnatu numeru de mesuri mai putine impoziante, ca au votatu ca de acumu inainte aru trebui se fie adunatu cehii putnu odata pe anu, pana la majoritatea principelu; sa menea preasa, va fi libera de acumu inainte in Serbia, jadedcata de juri va fi restabilita prin tribunale, functionarii numiti de principele Mihailu voru si mantinuti, si va remane credincioasa relatiunilor legate de Mihailu cu puterile amice. Acestu de pre urma votu va plece forte putinu la Petersburgu si forte multu la Viena. Se scie, in adveru ca in tempulu celu din urma a domniei sale, printu lu Mihailu era prea multu atacatu de partidulu celu mare alu Serbiei, ce-i imputa ca o trima de a se departa de Russia, si de a se apropia de Austria. Este de temutu ca acestu partidulu, astadi invinsu si mai alesu forte compromis, se nu se redice catu mai ingraba si se nu pervie a prigan Consululu de regentia atatea greutatu, precum ei creau repusatulu printu.

Diet'a Ungariei.

(Urmare din siediua dela 17 Iuliu.)

Interpelatiunea.

I. Scie on. ministeriu ca in Transilvania individi, cari, au subserisu pronunciamentulu facutu la ocaziunea maiatulu dela 15 Maiu a. c. seu si Pau insusitu, — suntu urmariti de organelu oficiale, si deca e asi:

II. are de cugetu (ministeriulu) de a dispune asifeliu, incatu indata sa incete ori-ce urmarire.

Ministerulu de justitia Horvath: Deca mi permite on. casa voui responde la interpelatiunea acest'a in urmatoarele. (S'audiu.)

Inainte de acest'a cu vre-o cate-va septemani on. casa! s'a facutu aretare oficiala regimulu de spre impregiurarea, ca la Blasiu in Mitu, nu seu in 14 seu 15, au fostu o adunare politica sub firma de maiatu. In adunarea acest'a s'au ocupatu cu deshiderea unui pronunciamentulu in forma de prochiamaune, dela care prochiamaune mi s'a tramisu

si mie o copia si a carei cuprinsu protesteza contra unitatii statulu; protesteza contra legiloru din 1848 si acusa de tradatori pro acei deputati romani, cari se afla aici in casa acest'a si cari, dopa densii — a vendutu independentiua nationalei (sgomoto). Regimulu era departe de a da crediementu deplinu aretarei acesteia si a presupusu ca copriusulu si espusetiunile pronunciamentulu suntu apocriefe.

Asia dara, regimulu inainte de a fi inatu vre o mesura, a tramisu pronunciamentulu comunicatu in Transilvania, spre a face cercetare si cu post'a de astadi a sositu tocma aretarea pre temeulu cercetarei facute. Acest'a inse atat'a de voluminosa, incatu nici sa o cetescu nu amu avutu tempu pana acumu, pentrucu sa siu in stare a da vre o deslucire om case asupra cuprinsulu detaliat. De stulu atat'a, ca regimulu nu a facutu nici unu pasu fara de cercetare precedent'a; de altminte, deca din cercetare se va areta, ca acele expresiuni se aflau adveru in pronunciamentulu, atonci regimulu crede ca aru comite nepasare contra sigurantiei patriei, deca aru remane cu mainile in sinu. (Aprobare generale.) De altminte a pre mite nu me frapaza atatu espusetiunile pronunciamentulu catu acele expresiuni ale domnulu interpelatorulu, cari s'au auditu in sala acest'a.

Unitatea statulu pentru noi asi e de sante incatu nu este iertatu uniu deputatu a o ataca (Aprobare vida.)

Du interpelante s'a veritu sub menteu a veno-ratiunei si omagiulu catra Maiestate, fara de a cugata, ca nu pot comite cineva vatamare mai mare fatia cu Maiestatea Sea, decatu a presupune, ca unele legi a caroru sustinere o a juratu sub cerulu liberu, nu voriesce ale respecta. (Aprobare si-vivata.)

Tragu atentiunea dui deputatu, ca uniunea e santa si neviamabila. (Aprobare viva.)

Legea din 1848 a lasatu numai ordinarea detaiurilor uniunei; asi e, acest'a are sa se in-temple si acest'e datorit'e vomu si corespunde.

Pre regimulu nu fa condusu ura catra celelalte nationalitati.

Regimulu nu a pututu documenta mai multa aplecare spre impacare, decatu suferindu la guvernulu si la tabl'a reg., celu putinu a suferitu pana acumu, individi de acea, cari indrasne seu a se manifesta in asifeliu de tonu. (Aprobare sgomotosa.)

Regimulu si de aci inainte nu va fi condusu de sioptirile pasiunii; in sa descopere, ca cine va indrasni a vatama unitatea statulu, va fi tratatu de asifeliu de inimicu, ca si candu aru ataca patria cu arm.

Descoperirea acest'a a ministerulu o a primita casa cu aprobaci si vivate si aplause, afara de stlang'a estrema ca ea siede indiferenta.

Mocioni Alexandru face observare ministerulu de justitia, ca densulu nu pote privi de aplecare spre impacare, pentrucu suntu vre-o cati-va individi cari a remasu in ofieile lor. Se va bucura candu va vede ca regimulu se va arata placabilu catra celelalte nationalitati. Acest'a va vede o numu candu nationalitate nemagiaru voru fi asigurate in drepturile lor prin lege. Aici nu pote fi vorba de individi.

Macelariu si reserva dreptulu de a vorbi la responsulu ce i'a datu ministerulu de justitia la interpelatiune.

Dupa acest'a trece casa la ordinea dilei, la desbaterea legei pentru scoterea dariloru, carea cuprinde mai tota siediua si

dela 18 Iuliu, in carea in sa se termina si se statorece cetirea a trei'a a legei pre luni.

In sedinta de la 20 Iuliu dupa autentificarea protocolului si alte lucruri mai merite, aterne ministrului de justitia H o r v á t h unu proiectu de lege pentru delaturarea legeri usurarie (uzura törvény, Wuchergesetz) si altulu despre espropriare.

Dupa ecést'a se cétésce a trei'a óra legea pentru scótere dáriloru si se votéza definitivu.

Cas'a face unele dispunetiuni in privint'a sistemisárei amplotiloru dietali. Dupa acést'a urméza desbaterea asupr'a unui proiectu de conclusu a lui S i m o n y i pentru eliberarea lui A s z t á l ó s si M a d a r á s z (cestu din urma deputatu), pre cátu tempu va durá investigatiunea asupr'a-le. Simonyi constatéza, ca casulu acest'a nu póte fi consideratu de cestiune de partida, de óre-ce densulu crede ca nu este diferintia de opiniuni, deca legile trebuiescu respectate séu nu, oratorulu provóca pre regimulu sa respecteze legile. Inainte de unu anu si jumetate s'a realizatu regimulu in urm'a conducerei si spriginulu unui bárbatu, carele are increderea tierci in unu gradu mare. Si de si acestu bárbatu nue ministru, moralicesce densulu responsabilu de totu ce se intempla in tier'a acést'a. Locuitorii tierci si au indreptatu privirea cu incredere asupr'a lui Deák: ca au cunoscutu greutátile unei spoce de transitiune si toti cei cu minte a fostu de acórdu, ca tóte relele nu se potu indreptá din tródata. Un'a o credeau cu totii si asceptau cu dreptu cuventu: ascurarea drepturiloru loru cetátienesci. Durere ca parerea acést'a a fostu gresita, pentruca regimulu a vatematu drepturile municipieloru, libertatea pressei, dreptulu de reuniuni si libertatea personala. Ce se atinge de cea din urma, dice vorbitorulu, ca ministrulu din autoritatea sea propri'a o dechiará vinovata de nota infidelitatis. Alu doilea casu e celu de fatia.

Lui Simonyi i pare reu, ca ministrii de justitia si de interne nu au asternutu inca dietei actele oficiale in afacerea dela Felegyháza. Acést'a lu sílesce in sa mai supune inca odata criticei responsulu ministrului, pentru ca dupa rapórtelu diurnalistice cari suntu colorate, dupa cum suntu partidele nu se putea orientá. Critic'a sea o va orientá dupa raportulu judelui din Felegyháza, carele se vede a fi fostu insarcinatu din partea ministrului sa impedece constituirea clubulu democraticu in Felegyháza. De ce cuprinsu a fostu insarcinarea data de ministru

judelui nu seje, vede in sa ca judele a recuiratu putere militaria si a arestatu mai multi cetátieni in tre cari e si Asztalos. Mai tárdiu a fostu arestatu si Madarász intentádu-li-se ambiloru unu procesu de infidelitate. Imputa mai departe, ca in contr'a determinatiuniloru legali nu li s'a concesu a se íntielege cu aperiatorulu loru nici in presentu martoriloru. Directorulu causelor a ascultatu singuru pre inculpati si aperiatorulu nu ia impartásitu nimic'a din investigatiunea fácuta. S'a dísu ca cas'a nu are de a se amestecá in jurisdicțiune. Acést'a nu are locu, si o documentéza cu precedentie. Cíteza o espressione a lui Deák, prin carele acest'a a aretatu ca cas'a e indreptatita a trage pre judecátori la respondere. Diet'a a incuviintiatu acést'a procedere. Ceea ce a fostu atunci dreptu (1840) trebuie sa fia si acum. Respinge asertiunea, ca bárbatii din cestiune nu posedu caracterulu cá sa fia demni de a astfelu de atentiune din partea casei. Privescu lucrulu fara restringere la persóne si se provóca la Angli'a in o afacere cá cea de fatia. Provóca pre ministeriu sa se feresca de asemenea procederi si róga cas'a sa binevoiasca a luá la desbatere propunerea ce a facutu densulu in afacerea lui Asztalos si Madarász.

B e s z e e de parere cá invinuirile facute regimulu decát'a Simonyi sa nu remána ne combutate; propune inse trecerea la ordinea dilei.

De asemenea parere e si D a p s y. Ministrulu de justitia H o r v á t h refránge propunerea lui Simonyi, cu care refrángere centrulu casei e multiamitu. Dupa unele polemísári, la cari o parte mare de deputati nu erau de fatia, pentruca esise pre coridóre (ambituri)

propunerea lui Simonyi, punendu-se la votu, cade.

P e r c z e l aterne parerea comisiunei respective asupr'a proiectelor de lege in privint'a a p e r á r e i p a t r i e i.

Dupa cetire dispune cas'a a se tipari si impartiri intre deputati, cu insarcinarea, ca despartimentele sa o ia la desbatere cátu se póte mai in graba.

In sedinta de la 21 Iuliu vine intre alte suplici, un'a din partea unei conferintia a eparchiei catolice a Albei regale in privint'a autonomiei bisericiei cat, carea sa se aduca in consonantia cu libertatea constitutionalá si cu recerintiele progresului.

Z e y k Carolu aterne o rugare a cetátiei Fagarasiului, carea vrea sa i se dea dreptulu de cetate libera regésca.

M a d a r á s z Ios. si mai multi din stang'a extrema facu o motiune, in privint'a aperiarei patriei, sa se insarcineze ministrulu pentru aperiarea patriei, a aterne inca in decursulu acestei sessiuni unu proiectu, dupa care puterea de aperiarea a Ungariei sa se faca dupa principiile de statu si de independintia.

M a c e l a r i u responde ministrului de justitia, ca dupa o cugetare de patru dile si cu ajutorulu unui vocabulariu ungurescu a ajunsu la a cea convingere imbucuratória, ca in o privint'a ministrulu a avutu dreptu. Din partesi nu revoca din ceea ce a dísu nici unu cuventu, si e gata a sacrificá nu numai oficiulu seu dara si viét'a Densulu si sotii sei si-au insusitu pronunciamentulu si lau facutu de alu loru, dara nu si proclamatia carea se scrisese inainte cu 5—6 luni. Pronunciamentulu nu cuprinde in sine lesa de Maiesate, nici conturbare de ordine si cine vede in tinsulu vatamarea íntegritátei teritoriale, au íntiesu pronunciamentulu reu, séu au fostu reu in formatu. Densulu se pronuntia in modu fórté resolutu ca va privi de unu inamicu pre celu ce aru voi a atacá unitatea statulu. Natiunea romána nu voiesce sa vateme unitatea statulu; ea a fostu totu-déun'a credinciósa tronulu si patriei si nu a conspiratu nici odata contra acestor'a. La alte observári dice, ca a creditu, ca ministrulu doresce se aiba oficiali entusiasmati dara nu servitori.

M a t P o p u i nca nu e multiamitu cu respunsulu; regimulu avu dela incoronare incóce tempu destulu de a satisfacé dorintieloru romániloru. In fine oratorulu propune sa indrepte cas'a pre ministrulu de justitia sa sisteze cercetarea inceputa dupa mai multi románi pentru opiniuniloru politica. Propunerea se va tipari si la tempulu seu va veni la ordinea dilei.

Dupa acést'a trece cas'a la proiectulu de conclusu alu lui Deák, despre denumirea constitutiunala a amplotiloru, denumiti in sa inainte de incoronare.

B o b o r y dice ca numai decátu sa se faca formele constitutiunale de denumire la amploti. T i s z a in sa e pentru propunerea lui Deák sus-

FOISIORA.

Literatur'a poporala.

Dati-mi basme si istorii cavaleresci, cáci in ele se afla materia pentru totu ce e mai mare si frumosu.

Schiller.

(Capetu.)

Asiá dara, putemu resumá in urmatoriulu modu, asiá dicendu plasticu, clasificatiunea literatur'e populare a Romániloru :

1. Cántecu betránescu.
2. Doina.
3. Colinda.
4. Hora.
5. Vicleamu.
6. Descántecu.
7. Oratia.

I. Genulu poeticu.

1. Proverbe.
2. Idiotisme.
3. Gacitori si fragmentari de limba.

II. Genulu aforisticu

1. Traditiunea.
2. Anecdota.
3. Basmulu.

III. Genulu narativu.

Doi frati Schott publicara in nemtiesce, suntu acum vre-o doue-dieci de ani, o colectiune de basme si anecdote románe din Banatu.

Intentiunea a fostu laudabila, notitiile si comentárilu suntu fórté erudite, dara traducerea e astfelu, incátu d'abia-d'abia este cu putintia a surprinde e pe ici pe colo cáte o slaba scánteia de spiritulu nationalu alu Románulu.

Nu este datu ori si cui de a puté transmite productiunile unei literatur'e populare cu acea sublima fidelitate de caracteru si chiaru cu acea nuantia de espressione, cu care D. Rocques reusi a traduce in frantuzesce, mai anutertiu vre-o cáte-va balade románe!

Astfelu, lucrarea fratiloru Schott este cá si inútila.

Neobositulu Antonu Panu publicase mai multe anecdote románe; reposatulu Filimonu, neuitatulu nostru amicu, reproducu intr'unu modu admirabilu, in colónele díuariulu „Tieranulu“, basmulu despre „Romanu Nazdravanu“; dara o colectiune numeroáa, sustinuta si totu deodata adevératu romanésca, ne lipsesce pána acum.

D. Fundescu, estiu din poporu, n'a uitatu poporulu.

Sub pén'a acestui june poetu, basmele románe conserva cu prefectiune sigiliulu opincei si respira cu libertate aerulu dela tíera.

Colectiunea díui Fundescu e mai numeroáa de cátu acea a fratiloru Schott si este si romanésca.

Vorbindu despre propri'a nostra impressiune, marturisimu, ca ceea ce ne-a isbitu mai cu deosebire in basmele, adunate de iubítulu nostru amicu, suntu nu atátu multimea ilusiuniloru mitologice si etnografice, pretióse din punctulu de vedere alu istoriei nationalé, pre cátu fecundulu elementu psicológicu, din care dramaturgii si romancierii románi aru puté sa imprumote cu abundantia observatiunile cele mai profunde si cele mai fine asupr'a ínimeii umane.

Marginile unei mici introductiuni nu ne permitu a presentá aci decátu numai vre-o doue séu trei esemple.

Astfelu, buna óra, in basmulu „Fét'a din Dafinu“, cu care se incepe colectiunea, imperatulu nu se satura a íntrebá pre calugarasiu despre ceea ce-i spusu iubít'a sea: i-lu íntrebá dí si nópte, i-lu íntrebá pre drumu si in casa, i-lu íntrebá la totu pasulu si in totu momentulu, si aru vrea mereu sa totu auda ceea ce audise dejá de o miiá de ori.

Acést'a sublima trasura psicológica se pare a fi luatu asiá dicendu pe dintregulu dintr'o elegia a lui Propertius:

Et rursus puerum quarendo audita fatigat,
Quem, quae scire timet, quaerere plura jubet.*)

*) Si íerasi obosesce pre sluga, íntrebându-lu cele audite si poruncindu-i sa spuna ceea ce se teme a afla.

pre care o gásimu, nu tradusa, ci mai multu gá-cita, de ilustrulu nostru Eliade:

Eu o cautu in totu loculu,
Si sciu bine ca s'a dusu.

Basmulu „Fata de imperatu si pescarulu“ este curatu o drama antica, lipsita numei de dialogu.

Simplitatea intrigei cea mai extrema, unita cu o veritate neimitabila de caractere, constitua fundulu acestei mici cap-d'opere.

O fata de imperatu se inamóreza de unu tóneru pescariu si lu ja de bárbatu; la prandiulu de nunta, vediendu-lu ca vrea sa aiba unu felu de prioritate, mirésa fi amintesce cu mandri'a distantia, ce este intre unu pescariu si o féta de imperatu; pescarulu se scóla de la mésa, fara a dice unu cuvintu etc.

Cititi insusi basmulu, pentru a íntielege frumseti'a lui.

Fara a vorbi de fidelitate, cu care e surprinsu caracterulu impresionabilu si totu-d'o-data vanitosu alu femeii, atragemu aci atentiunea numai asupr'a scenei, cándu pescarulu se scóla de la mésa, fara a dice unu singuru cuventu.

Acést'a elocintia a tacerii este únulu din resórtelu cele mai favorite ale dramei eline.

Omulu, miscatu pana in fundulu animei, nu vorbesce.

In Sofloce, de cáte ori unu personagiu simté o durere tare si neasteptata, elu ese „fara a dice unu singuru cuventu“ si corulu observa atunci cu tristedia, ca in Edip-regele: „Ime temu, ca dupa acést'a taceré sa nu se intemple o maré nenórcire.“

Basmulu „Spaima-smeiloru“, in care patru draci esu dintr'o femeé si unu alu cincelea si celu dupa urma totu inca mai remane, cáci nu e bine ca o muiere sa fia fara nici unu dracu, se pare a fi estiu din pana lui Shakspeare, carele repeta mereu, ca femeea este „unu demonu de colórea trandafirulu“.

B. P. Hájdeu.

nendu validitatea sentintelor judecatorești de mai înainte, făcute de judecatorii fără formele constituționale de denumire; amendeză însă unele părți ale propunerii, cu cari Deák se învoiește.

Bárczeczey recriminează totuși ce a fost în serviciu în timpul absolutismului și exprima dorința de a se înlocui toate oficiile la justiția cu oameni dela 1848.

Ministru de justiție Horváth arată mai întâi antevorbitoriului ca recriminările numai au locu căci puterea li e în mână, și potu face ce voru află ea o de folos. Elu (ministrul) nu vrea să condamnă numai asă pre fostii angajați din timpul absolutismului, pentru că au fostu multi cari au cugetatu ca în interesul patriei e mai bună tactică, de a mântui ce se putea mântui, și ei au credutu ca acesi se pôte face atunci, cându primescu officii în Ungaria. Ministrul arată că nu pôte executa propunerea cu amendamentul lui Tisza, și insistă pentru organizatiunea judecatoriilor.

Dupa o dezbateră mai îndelungă se primesc totuși propunerea lui Deák. (Sedinta se continuă).

Despre celu dintăiu drumu ferat din Transilvania, și despre regularizarea lui.

Subt acestu epigrafu aduce „Kr. Ztg” următorului articolu: Celu dintăiu drumu ferat din Transilvania consta din calea principale dela Aradu pana la Belgradu și din ramulu dela Semerea pana la Petrosieni.

Calea principale dela Aradu la Albă Iuli'a începe din capulu stațiunii drumului dela Tisza, Aradu, se trage prin terenulu celu siesu și favorabilu pana la Giorocu și Paulisiu și aici ajunge la malulu dreptu alu Muresiului.

De aci se continuă drumulu pre malulu dreptu alu Muresiului și numai la Branisc'a în departare de 17.75 miluri dela Aradu, unde trecendu peste unu podu alu Muresiului, se continuă pre malulu stângu. Dela acestu podu vine totu pre malulu stângu alu Muresiului, drumulu pâna la Muresiu porto, 0.375 de miluri departe de stațiunea finale Alb'a-Jul'a, și aci, trecendu peste unu podu, drumulu devine iera pre malulu dreptu alu Muresiului, mergendu acum totu pre acestu neîntreruptu pâna la Alb'a-Jul'a.

Drumul vine asă-dara dela Paulisiu pana la Alba Iuli'a prin valea Muresiului, e asediatu, încatu au admisu cursulu celu de totu neregulatu a riuului și încatu s'au potutu întrebunția declinațiunea de de munte și terenulu celu favorabilu alu vălei, deasupra înaltimei apei Muresiului, și contra stricaciunilor apelor mari e așeratu prin pardosituri și aruncături de petre. Distanți'a întreaga a drumului principalu dela Aradu pana la Alba Iuli'a contine 111.199.3 stângeni seu 27.797 de miluri.

Relatiunile directionale ale drumului sunt favorabile. Din cele 109 cercuri sustătore sunt 19800.47 de stângeni asediati. Asemenea sunt favorabile și relatiunile inclinătore ale drumului, fiindu proporțiunea cea mai nefavorabilă $\frac{1}{300}$ din distanți'a întreaga, 18,757.76 de stângeni seu 16.87% sunt orizont. 81,065.74 „ „ „ 72.90% „ în declinațiune, 11,375.80 „ „ „ 10.23% „ în caditura, asediati, și proporțiune mijlocia de inclinațiune e $\frac{1}{189}$.

Asigurarea șioselilor contra daunelor apelor mari au necessitat stabilirea de aruncături de petra regulata în mesura cubica de 8074 de stângeni, neregulata de 6516 stângeni, și de plantatiuni în planimetru de 34,836 stângeni.

În urma asediării parțiale a călei ferate în declinațiunea muntelui, drumulu postale ce mergea dealungulu acesteia au trebuit a se stramută mai la vale; facendulu din nou.

Lungimea totale acestei relocări de drumu e de 4503 stângeni și numărulu trepedelorelor celor din nou facute e 19.

Dealungulu acestei distanțe relocate, precum și dealungulu drumului parasitu de langa calea ferata s'au pus balustrade din privinție politiene într'o lungime de 8418 stângeni curenți.

Cu totulu s'au reînființat 232 de obiecte de fundament și acestea afara de cele trei juguri de podu, dintre cari două trecu peste Muresiu și unulu peste Streiu sunt lucrate din zidu cu arcuri seu din constructiune de feru.

Aceste obiecte sunt: unu podu peste Muresiu la Branisc'a cu 10 arcuri și cu unu stîlp în

mijlocu, cioplitu din petra cuadrată, avendu 11 juguri de podela de lemnu și o gaură de 28° 46' din constructiune de feru. Podulu e de 133.83 de stângeni de lungu.

Acestu podu au fostu mai antai proiectatu de unu podu cu arcuri.

Impregiurarea aceea, ca lucrându-se în albi'riului au datu lucratori preste nisce stânci, au silitu pre întreprinditori, — cerendu mai întâi învoirea înaltului ministeriu reg. ung. de comerțiu — de a face a treia parte a acestui podu din constructiune de feru, fără pretensiune la o rebonificare pentru aceea ca au spesatu mai multu.

Unu podu peste Muresiu la Muresiuporto constandu din pilastri ziditi cu 10 arcuri, și 11 juguri din constructiune de lemnu. Lungimea podului e de 106.33 stângeni.

Unu podu peste Streiu, constatatoriu din pilastrii de zidu, cu 5 arcuri, 6 juguri de 9 stângeni de lati, și din o constructiune de lemnu. Lungimea podului e de 54 stângeni.

Unu podu cu pilastrii ziditi și cu 2 stelpi în mijlocu cu 3 gauri de o largime de 10 stângeni de constructiune de feru.

Unu podu cu pilastrii ziditi și cu unu stelpu în mijlocu cu 2 gauri de o largime de 10 stângeni construat din feru.

Doze poduri, fia-care cu pilastrii de zidu și cu unu stelpu în mijlocu cu 2 gauri de o largime de 8° construitu din feru.

Totalitatea obiectilor de fundamentu au o estensiune de 100299 de stângeni.

Afara de loculu stationariu Aradu care pentru trebunția celui dintăiu drumu ferat transilvanu s'au mai amplificatu prin edificarea unei case de locuitu pentru angajați, unei case de încălzit și prin unu disc, s'au mai stabilitu încă și următorele locuri de stațiune și locuri de statutu: loculu stationariu Gyrok, loculu de stat. Paulis, l. stat. Radn'a, l. de stat. Konop, l. stationariu Berzov'a, Soborsinu, Zam, Il'a, l. de stat. Branisc'a, loc. stat. Dev'a, Semeri'a, Orescia, l. de stat. Sibot, locu stationariu Vintiulu de jozu, Alb'a-Jul'a. În fia-care din aceste 15 locuri stationarie și locuri de stat s'au edificatu o casa de primire. Acestu edificiu e în locurile de stat, și în stațiunile Gyrok, Berzov'a, Zam și Il'a parteru în celelalte stațiuni însă e de unu etagiu.

În fia-care din acele 11 locuri stationare, amintite mai sus se afla câte o magazia pentru mărfuri.

Magaziile de mărfuri au în Vintiulu de jozu o suprafața de 200 stânceni, în Belgradu de 100 stânceni, în Radna, Deva, și Orestia de 80 de celelalte stațiuni de câte 40 de stânceni cuadrati. Zidiriile de magazia sunt în Soborsin, Deva, Vintiulu de jozu de și Belgradu unu etagiu în celelalte stațiuni însă sunt parteru.

S'au reînființat turnuri de apă seu tracturi pe locuitu în stațiunile Radn'a, Vintiulu de jozu și Semeri'a în stațiunile Gyrok, Radn'a, Berzov'a, Soborsinu, Zam, Il'a și Orescia câte unulu și în stațiunea Dev'a două. Laboratoriile s'au înființat în stațiunea Semerea și constă din edificiu de invertitōrei masinei și din fauria, din montarea locomotivelor și a vagonelor, din cas'a unde e casanulu cu depoulu de cărbuni, cu captoriulu de Tyres, cu stela giulu discului cu depoulu de materiale și de lemna.

Dealungulu drumului principalu dela Aradu pâna la Alb'a-Jul'a s'au radicat 119 casutii de pazitori, și adeca cele 2 de langa Aradu sunt din punctu de vedere strategicu în urma unui mandatu preînaltu construite din petra cuadrata, iera celelalte sunt numai zidite. Constructiunea superiōra sau reasediatu venendu pe fie care urma curența o sîna de 17 $\frac{1}{2}$ de puncti de grea, și drumulu curențu are dar una lungime de 27.799 miluri lungimea totale a călei întregi e 30.144.

Afara de materialulu necesariu de feru și de lemn sau mai întrebunțiatu încă și 14.021 orgii cubice de petrisiu.

Cele două linii telegrafice duse pre langa drumulu ferat au o lungime aprōpe de 57 de miluri, și o greutate de 1160 de măji. Cea dintăiu linia servește pentru înlesnirea corespondinței dupa sistem'a lui Morse cea de a doua e pentru de a dă de scire între două stațiuni venirea seu trecerea unui trenu.

Principatele române unite.

Actulu celu mai importantu politicu ce ni lu aducu diarele de aci e alegerea senatorilor.

Doze colegii dupa cumu vedem din „Romanulu” dela 9 și 11 Iuliu au alesu în mare parte. Reproducemu aici numele districtelor și deputatilor alesi:

Senatorii alesi la colegiulu alu doile sunt: Argesiu: G. Perdicariu; Buzeu: Eugeniu Predescu. Braila: M. N. Mihahiescu. Bacău: Milicesu. Bolgradu: P. Dimancea. Botosini: Vasile Niculescu. Covurlui: Colonelu Lupascu. Cahulu: Cont. Caramanliu. Dimboviti'a: Pana Olanescu 35 contra 27 asupra D-lui Manolescu. Dolju: Guranu cu 46 vot. din 52 vot. Dorohoiu: Ioan Docanu. Falcu: Generalu Gulescu. Ilfov: M. Anghelovici, cu 123 voturi din 147 votanti. Iassy: N. Ionescu 35 contra 34 Scribanu. Ialomitia: Col. Stoica. Ismailu: Dumitru Bolintinu. Jiu: Col. Crănsariu. 51 din 54. Mehedinti: Generalu Tel. Muscelu: Antonu Gugiu. Neamtii: A. Sicleanu. Oltilu: Constantinu Delenu cu 30 vot. din 45. Prahova: Ion Radovici 46 din 52. Putna: Asanachi Panfilu. 34 contra 33. Romanu: N. Ionescu. Romanati: C. Vladioianu. Ramnicu-Saratu: Pictenu. Suceava: George Miler. Tecuciu; Eliod. Lapati. Teleormanu: Colonelu Pancescu. Valcea: Const. D. Otetelesianu. Vasluiu: Col. Pangrati. Vlasica: Stefanu Gulescu.

Senatorii alesi la colegiulu întâiu sunt:

Argesiu: Nicolae Rossetti. Buzeu: Sibicianu. Braila: Colonelu Rativanu. Bolgradu: Gr. Caracasiu. Botosiani: Radu Constantinu Gulescu. Bacău: — Cahulu: Anasiu. Covurlui: Al. Moruzi. Dorohoiu: George Cantemiru. Dimboviti'a: Scarlatu Ghic'a. Dolju: G. Amanu cu 27, contra 6 pentru C. Brailoiu. Falcu: Generalu Nicolau Gulescu. Ilfov: I. Manu cu 38 din 48 votanti. Iassy: Drossu. Ialomitia: G. Moscu. Ismailu: Colonelu Cernatu. Jiu: Colonelulu T. Calinescu. Muscelu: Arch. Scribanu cu unanimitate. Mehedinti: G. Costăforu. Neamtii: — Oltilu: Generalulu Nasturelu Herescu. Prahova: — Putna: Constantinu Catargiu. Romanu: — Romanati: Colonelulu St. Vladioianu, cu 16, contra 14 Grig. Jianu. — Ramnicu-Saratu: Plagino. Suceava: Al. Milo. Tutov'a: Dumitru Cercez. Tecuciu: Alessandru Vidrascu. Teleormanu: Vasile Boerescu. Valcea: Nae Calinescu. Vasluiu: Colonelulu Stavri Bratianu. Vlasica: Colonelulu Locustenu.

Dupa publicarea numelor din colegiulu II spune „Romanulu”, ca din 33 numai 10 sunt din senatorii cei vechi. Colegiulu primu încă nise pare, dupa numele ce le vedem figurandu în lista publicata, ca sunt în minoritate fostii în senatulu precedentu. Mai sunt două colegiuri, în cari sunt de a se face alegeri pana se putem vedé încatră va precumpani majoritatea senatorilor viitori.

Dara ori cum va fi majoritatea compusa, detori'a senatului aru fi să ingrigiasca de lips'a cea mai ardienda, de radicarea agricultorei în țiera, întemeierea industriei în orasie, de redicarea comerțului în lăintru și vediei și creditului în afara și pre langa toate aceste de respandirea instructiunei în poporu; decatu a se perde (și senatu și camera) în dispute lungi — și sterile cari se termina a uneorea cu disolverea unui seu altui corpu legiuitoriu, cu împedecarea afacerilor și cu pagub'a statului. Nicairi nu sunt asă de prisosu partidele politice că în Romani'a, pentru ca acolo nu pôte fi vorba de form'a constitutională, seu de alte cestiuni, ca d. e. în statulu nostru austro-magiaru, ci au toti numai sa lucre.

Diferința de opinii în cestiuni speciale trebuie mai iute oblita, pentru ca: tempulu e bani, și castigulu materialu are adi mare votu în viața poporeloru.

Declaratiune.

Sabiiu 20 Iuliu 1868.

Din caus'a unui articolu din „Hon” (la care nu stau în nici o relatiune) despre gimnasiulu de stat de aici și despre maialulu nostru — a așerutu în numărulu „Telegrafulu Romanu” din 7 I. c. unu articolu calumniatoriu asupra profesorilor de nationalitate magiara și asupra satililoror acestora, mai întâi cu acea intentiune, că sa se faca presiune asupra judelei investigatoriu în caus'a

resculării clasei a VII contra ordinariului, în favoarea junimei seduse și a seducătorului, după aceea însă, că să ațtie pe discipulii români și germani, precum și pe părinții acestora asupra a celor doi profesori magiari și să-i omore pe acești moralmente înaintea lumii întregi.

Fiindu convinsu din motive pozitive cumca acestu atacu neconscientios și lasiu contră mea și a unui colega alu meu e urditu de unu individu care prin știute vestiri jurnalistice din timpii trecuți, s'a făcutu renumita fia îndreptată această dechiară une mai întâiu cătră adresa acestora, după aceea însă și cătră stimatii lectori ai „Tel. Rom.”, înaintea cărora m'a suspectatu numitulu domnu.

Mai întâiu se afirma, ca noi magiari s'ăm pu! — Insemneza pôte a magiarisă, căndu îndemu că profesorul, pe discipulu la studiarea diligentă a limbii magiare, carea a devenitu mai neîncungiuraveru necesaria? Atunci directorulu nostru e celu mai mare magiarisatoriu, pentru că la ori-ce ocaziune apta imbarbat-se pe studentii spre studiarea limbii numite într'unu modu de totu energicu —

E această magiarisare, cându amu remuneratu pe discipulii români, cari au fostu ori mai diligenti în studiarea limbii magiare cu câte doi douăzeci? — Atunci suntu dara totu odata unu romanisatoriu mare, căci totu asiă amu remuneratu la finea semestrului primu și pre celu studinte magiaru pre care m'i'a recomandat Reverend. Domnu Protopopu I. V. Rusu că pre celu mai diligentu în studiuu limbii române. Și totu asiă voiu încerca de a romanisă și magiarisă cu licenția acestui anu și la încheierea semestrului acest'ia. —

Înainte de a continuă mai departe, trebuie se cere escusare, — nu dela profesorulu W. S. ci dela onoratiu lectori ai acestei foi, deca — spre a me certu de tina, cu care m'a maculatu numitulu domnu — me vedu silitu de a face amintire de astfelu de fapte, despre cari dice mantuatorulu: „ce face dreptu la acest'ia și nu scie stâng'at'.”

Se afirmăza mai departe, ca noi titulăm pre discipulii germani „swabi” și manifestăm apertu ura noastră cătră Români. Astfelu de minciuna grosolana pôte dicta numai palima, malitia și conșciința propria de culpabilitate. —

E acest'ia unu semn de odiu cătră Români și Germani, deca eu în decursulu semestrului primu amu instruat unu — s'pre die ce discipulu de ai mei — între cari numai pre doi magiari — în tota d'ia gratis, chiar și atunci, cându pentru morbositate a trebuitu sa padiescu asternutul?

Și deca ne istorisim după finirea lucrulu de prestu de în casa mea, anecdote: unulu despre cei șapte swabi, alu doilea despre secui cari au rădatu taurulu pre coperisulu turnulu, etc. e această o vat-mare a vre-unei naționalități? —

Se pôte lua că unu semn alu urei mele cătră Germani și Români, ca amu primitu pre unu studinte germanu seracu în casa mea, și grijescu de elu că unu părinte pentru copilulu seu, — seu că pentru că pre unu studinte diligentu de român, care până acum i-s' castigă până sea amara prin s'vire, cărându apa etc l'au recomandat Reverend Domnu consiliariu consistorialu și profesorulu Schuabel. pre care pôte chiaru pentru incuviințarea rugărei mele, lu num-se arditoriulu articolulu numitu „Tratatulu meu” — asiă încātu discipululu meu bravu de român acum i-s' are od'ia sea propria, victu escelentu, și pôte stă de studiele sele fără vre-o grișia? —

Seu asia domni'a lui cu ochii cei armali o erupțiune perpetua a urei mele cătră Germani și Români pentru ca-mi impartu a dese or prândulu și cin'a cu discipulii mei cei seraci Germani, mai cu s'ema însă cu cei Români; pentru ca tramitu celoru morbosu victualie potrivite, și pentru ca pre ac'ia cărora părinții lor din causa stricărei drumurilor nu le potu aduce seu tramite victualie la tempulu convenitu, îi sustiuu dile întregi, și le stau intru ajutoriu cu denarij mei?

Fantasi'a conosciuta acelu omu a pututu asia înca în mai multe lucruri de felulu acest'ia, dovedi a urei mele celei îngrozitoare; însă cu enumerarea celoru mai susu m'amu făcutu d-stulu și la modestiei mele, și disprețulu cătră astfelu de calomniis naive și malițioșe, m'o siliescu a pausa unu momentu.

In fine se afirmăza, ne-amu lauda și feli cu anumite epistole prin care amu fu provocatu a întrebinti'ia fatia cu colegii nostri nemagiari m'jloculu celu nobilu alu spionarei, din care se deduce conclussiuunea, cumca acest'ia ar fi o agitatiune în contra regimulu însusi s. m. d. p.

Prea stimatulu meu micu! Nu s'a nascutu muritoriulu acelu, dela care se fu primitu eu unu atare ordinu, nu amu capatatu în tota viet'ia mea epistole de caprinsulu acesta, și nu m'amu laudatu nice odata cu de acestea. Numai fantasia D-tale inflacarata prin unele dintre spioni D-tale a pututu scorni astfelu de absurditate! Regulu nostru nu are lipsa de spioni nici eu nu sumu astfelu de omu, ca se me poti consideră asiă de infimu. încātu se me fu laudatu euschitatea mea de spionu —

Pentru ca amu critezatu a pretinde dim-preuna cu doi colegi germani de în prea multele ore p'ntro studiulu limbii germane și elene patru ore pentru limba magiara; pentru ac'ia conturbăm institutiunile locale? minunata, inse seaca frasa! —

Fiindca domnilu acesta nu scia nici unguresce, nici romanesce, pôte pricepe usioru ori-cine, pentru ce se teme densulu de l'itrea instructiunii în limb'a magiara și româna asiă de tare, și se opintesc cu tota puterea în contra acestei proceduri. Nici pentru acest'ia nu se cere at'ia iscusință, ca sa se prirépa cine-va, pentru ce s'a făcutu elu asiă de grabnicu unu amicu entusiasmatu alu Românilor — Sperăm, ca vomu pute la deusulu cătu de curndu proverbiulu italianu: „chi fa il conto senza l'oste, il fa due volte.”

Regimulu nostru celu liberalu va dá civilorilor în totu scóleloru ocaziunea, să se studied și nu numai limb'a magiara, ci și cultuvedie și dulcea limb'a materna pre care o iubesc ori-care. —

Acest'ia e rectificarea mea despre faptele amintite, și fiesce-care se pôte convigi cu proprii sei ochi și urechi, și rogu mai cu s'ema pre D. Redactoru de a cărui confessiune se fine o mare parte a discipuliloru mei, a face acest'ia, inșe curendu, căci: „pericululu în moră.”

Daca dnulu acest'ia va avea la desendrea mea, — pre care dia stima cătră opiniunea publica, a trebuitu se o întreprindu după modulu s'eu celu dusu — ce-va de observatu, voiu pasi la lupta înșe nu cu armele minciunei, ci cu armele cele lucde ale adever lui, și voi demustră prin parte totu de odata cu numirea persoanei sale, ca din're c'itavimile false ar'at'ie asupra mea cele mai multe dea dreptulu lu numerescu pre elu.

Petru Simionu, profesorulu suplentu regiu ungaru la gimn. de statulu din Sibiu

Varietati.

Esamenele Gimnasiulu de statulu se terminara în septemân'a expirata Lunii și Martu va fi esamenulu de maturitate. — La gimnasiulu ex. de aici se terminara esamenele cu 14 die mai curendu. — La academia reg. de drepturi de corgu esamenele inca, și se voru termina în 27 ale acest'ia luni după cal. n. —

(Din statistica scóleloru). Din programulu gimnasiulu și celoru-laste s'oe evng. de C. A. din Sighisior'a pre an. scol. 1867/8, ce ne veni la mâna în dilele acestea, estragemu, ca în anulu scol. expiratu au studiatu:

în gimnasiu 156 tineri, dintre cari după naționalitate 133 suntu germani, 4 magari, 19 români; în scólele reale 56 tineri, între cari germani 55, magiari 1, român 0; în scólele elementare 306 copii, din cari 283 germani, 4 magiari și 19 români, cu totulu germani 519, magari 9, români 38 — Numerulu tineriloru români în gimnasiu a decrescutu cu doi, în norma a crescutu cu doi, preste totu a remasu totu că în anulu trecut. După classe, în I au fostu 9, în II, 8, în III, 0, în IV, 1; în V, VI, VII, 0, în VIII, 1 tineru român. — Este unu ce batatoriu la ochi, și tragemu atentiunea respectiviloru părinți și a inteliginției române din acelu tinetu asupra impregiurării, ca de nai multi ani classele de jozu ale acelu gimnasiu au unu numeru frumusiulu de tineri români, iera în cele de mai susu numerulu loru scade, ba se perde mai de totu. Atâtea flori și atâtu de pofine frupte?! —

Bataliones de venatori nr. 32 ce garnisonă acum mai de doi ani aici parasi Sibiulu eri diminétia.

O intemplare fatala. După unu telegramu privatu sositu aici în Sibiulu în 22 Iuliu n. s'a sarpatu cafeneua din Viena Maise der sub a carei ruine s'au nenoroçitu 197 de ômeni, între cari însa nu e nici unu ardellenu.

(Dare la semnu). Septemân'a viitoare va fi în Viena o mare serbare de dare la semnu, la care voru sosi vre-o 40,000—50,000 de straini din totu partile lumei. Cu 3 luni mai înainte primari'a din Viena s'a ocupatu pentru a procură locuindebe trebuinçioșe, și în tempulu de o luna și jumetate unu locu sterpu s'a preschimbatu într'o grădină și s'a ziditu o multime de localități pentru restauratiuni etc. Că se nu fia o lipsa de hrana în tempulu acelu, unu comitetu alesu pentru a procură tote mancarile și beuturile a mijlocitu că în fia-care di sa se gatésca 10,000 cârnati cu hreanu; s'au mai procuratu pentru fia-care di 80,000 punti de carne afara de vre-o 300 vitiei și 300 porci, 20,000 găini, 3000 gășce, 200 ratic, 10,000 punti jambon, 2500 punti cascavalu și 100,000 capatini de salata. Din beuturi s'au procuratu 6000 butelce bere, 160,000 butelci vinu pentru mese, 20,000 butelci vinu finu, 10,000 butelce si mg'ne. La mēsa voru seivi 1000 de slugi și bucafele se voru prepară pre 108 vetre. Pentru mēsa s'au mai procuratu preste 30,000 tăiere, 15,000 garafe, 20,000 pahare, 7000 paharutiu, 2000 pahare pentru si mg'ne 2000, paharutiu pentru licueruri etc. etc. Serbarea de dare la s'empu va începe în 26 Iulie.

Principele Napoleonu a ajunsu în Constantinopole Sambeta cătră amēd. Nai'a Altetiei Sele a statu visa-vis de chiosculu Honkian I-klesi. Sultanulu se du-se în acestu chiosu. Că e-va momente după susirea principelui Napoleonu se duse se face visita la sultanulu în chiosu. Totu în acea di Sultanulu făcu contr'a visita Alt-tiei Sele. Premirea îi fu regală. Publiculu de aici facea mii de coniecturi d' spre causele, cari au determinatu caletorii a principelui Napoleonu la Constantinopole. Este de prisosu de a reproduce versiunile care circuleza despre acestu obiectu, însa noi trebim a constata, ca venirea verulu imp Napoleonu e privita de to'ia lumea că unu auguru fericitu pentru Turcia. Noi amu auditu ulem-le (popi turcesci), soldati bețiani, ampoliali vechi superiori, cari se exprimau astfelu. Noi n'amu descoperitu inca secretulu politice, însă această cal'toria este o proba, ca Franca păstrēzi simțimintele sele tradițiionale în favoarea noastră, ea este aliat'a noastră cea mai vechă, și deca politica ei se desparte căte odata dela directiunea îndaltinată, amicitia ei nu a lipsitu în pericul; venirea principelui Napoleonu în mijloculu circumstanțielor gravu, în cari se află Europa ne e dovēda, ca ne putem totu-dēun'a radimă în ea.

Manualu teoreticulu practiculu de econom'a politia. Ioann C. L. Prăscu, profesore la sc'ola de comerçu din Buzăresci, cand datu în dreptu, doctoru în sciintiele politice și administrative și avocatu. Opulu este pentru usulu eleviloru, administratoriloru, comerciantiloru, agricultoriloru și capitalistiloru. După mărturisirea autorulu în „înainte cuvântulu” este lucratu după cei mai celebri autori în specialitatea acest'a, din Anglia, Franca, Germania, Belgiu și Italia. După o introducere, partea prima tratēzi despre avuti'a în IX capete; partea doua despre cereculatiunea avutiiei în XVIII capete și partea treia despre consumatiunea avutiiei în IX capete. Materialulu acest'ia depusu pre 21 cole în octavu, după prim'a vedere, ni se pare a fi tratatu în subim artirele fia cari capu cu diliginția și unu ce forte bin-venitu pentru ori ce classa de ômeni, în tempulu nostru realu. Remanemu până a cunosce opulu mai de aprôpe, pre lunga amintirea acest'ia, la care tragemu atentiunea publiculu spre acestu opu carele se încerca a da o directiune și în societatea româna, cătră folosirea practica a puterei fisice și intielesuale; o directiune carea credem ca e tempulu supremu a ne arēta ca chiezmarea unei natuini nu e numai de a lerga după oficiu, ci a se impregiuri cu tēv'ialulu său munda, radiciu'a cea mai sigura a societățiloru moderne.